

РЕШЕНИЕ

№ 23734

гр. София, 12.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 29.05.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Камелия Серафимова

ЧЛЕНОВЕ: Калин Куманов

Стоян Тонев

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **3302** по описа за **2026** година докладвано от съдия Калин Куманов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на Глава дванадесета, чл.208-228 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във вр.с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/, във вр.с чл.73, ал.4, т.1 от ЗАНН. Образувано е във връзка с Решение № 10544 от 17.03.2026 г., постановено от Административен съд-София град по адм.дело № 12792/2024 г., с което след възобновяване на административнонаказателното производство по влязло в сила НП № 11-01-1399/13.06.2024 г., издадено от Директора на Агенцията за държавна финансова инспекция срещу С. Ф. Б., потвърдено с Решение № 661 от 19.02.2025 г. на СРС по НАХД № 11435/2025 г., оставено в сила с Решение № 24250 от 14.04.2025 г. на АССГ по адм.дело № 5032/2025 г., е отменено Решение № 24250 от 14.04.2025 г. на АССГ по адм.дело № 5032/2025 г.; и делото е върнато на АССГ за ново разглеждане.

Предмет на разглеждане по настоящото дело е касационната жалба на С. Ф. Б. от [населено място], ЕГН: [ЕГН], подадена чрез адв.Т. Р. И., против Решение № 661 от 19.02.2025 г. на СРС по НАХД № 11435/2025 г., потвърждаващо НП № 11-01-1399/13.06.2024 г., издадено от Директора на АДФИ, с което на С. Ф. Б. е наложено административно наказание "глоба" в размер на 50 000 лв. за нарушение по чл.256, ал.1 вр. чл.261, ал.2 от Закона за обществените поръчки.

В касационната жалба са развити доводи за неправилност на съдебния акт като необоснован, неправилен и постановен при съществено нарушение на процесуалните правила. постановен в нарушение на материалния закон. Касаторът оспорва извода, че "Автомобили" ЕАД е

публичноправна организация, а оттам и че той е възложител по смисъла на чл.5, ал.2, т.14 ЗОП. Намира, че неправилно е прието, че всички средства на дружеството са публични по смисъла на § 1, т.1 от ДР на ЗФУКПС. Позовава се на практиката на СЕС, че става въпрос за нужди, които се удовлетворяват по начин, различен от покупката на стоки и услуги на свободния пазар и които по съображения от обществен интерес държавата или регионален или местен орган са избрали като цяло да задоволяват сами или по отношение на които възнамеряват да запазят определящо влияние. Настоява, че договорите по реда на чл.14 ЗОП са обикновени търговски договори. Излага доводи във връзка с вината, като твърди, че не са обсъдени доказателствата и не са допуснати свидетели. Подчертава, че в доклад, изготвен непосредствено преди сключването на процесния договор, АОП и АДФИ при идетична фактическа обстановка - са заели изрична позиция, че "Автомагистрали" ЕАД не е публичноправна организация и като такава нейният изпълнителен директор не е възложител по смисъла на ЗОП. С оглед изложеното моли да се отмени решението на СРС и да се отмени потвърденото с него НП. В с.з. касаторът не се явява и не изпраща представител. Представя писмена защита, в която се позовава на изтекла абсолютна погасителна давност за деянието, за което е санкциониран и моли за прекратяване на съдебното производство.

Ответникът - Директорът на АДФИ, чрез процесуалния си представител юк.М. оспорва касационната жалба, моли за отхвърляне на същата и за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на АДФИ. Представя писмени бележки с развити подробни съображения. Представителят на СГП дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд-София град, след като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, приема следното:

Касационната инстанция на основание чл.220 АПК приема за доказани и установени фактите, изложени от Софийския районен съд.

СРС е установил, че на 09.03.2021 г. в [населено място], в "Автомагистрали" ЕАД, С. Ф. Б. - изпълнителен директор на това дружество и в това си качество публичен възложител на обществени поръчки по смисъла на чл.5, ал.2, т.14 от Закона за обществените поръчки, е сключил договор с изх. №СД-05-80/09.03.2021 г. с "Парсек груп" ЕООД и е възложил поръчка за изграждане на съоръжения и пътни принадлежности при обект: АМ "Х." от Участък 4. Стойността на договора е в размер на 5 371 318,69 лв. без ДДС и същата надвишава минималния стойностен праг по чл.20, ал.2, т.1 ЗОП (в ред. към датата на сключване на договора).

Съдът е приел за установено, че "Автомагистрали" ЕАД е еднолично акционерно търговско дружество по смисъла на чл.64, ал.1, т.4 във вр. с чл.158 и сл. от Търговския закон, като негов едноличен собственик на капитала е държавата, като правата ѝ се упражняват от министъра на регионалното развитие и благоустройството. "Автомагистрали" ЕАД попада в обхвата на държавната финансова инспекция по смисъла на чл.4, т.3 от Закона за държавната финансова инспекция.

През 2023 г. в "Автомагистрали" ЕАД е извършена проверка от органи на АДФИ, като е установено, че през проверявания период дружеството е извършвало дейности от общ интерес, при възлагането на които не е осигурена свободна конкуренция, доколкото са били извършвани по силата на договори, сключени с Агенция "Пътна инфраструктура" на основание чл.14, ал.1, т.6 ЗОП, като за да бъде избрано за изпълнител, дружеството не е действало в нормални пазарни условия, тъй като не е предоставена възможност за участие и от други стопански субекти и не е осигурена свободна конкуренция при изграждането на участъци от магистрала "Х.", както и конкретни други републикански пътища.

Проверяващите органи са приели, че дружеството е извършвало следните дейности от

обществен интерес:

1. Изграждане на участъци от автомагистрала "Х.":

- Участък 1 от км 87+800 до км 103+060, включително пътен възел "Д.";
- Участък 2 от края на пътен възел "Д." (пресичане с път III-307) до пресичането с път III-3005, включително пътен възел "К.", от км 103+060 до км 122+260;
- Участък 3 от края на пътен възел "К." (пресичане с път III-3005) до пресичането с път II-35, включително пътен възел "П." от км 122+260 до км 139+340;
- Участък 4 от края на пътен възел "П." (пресичане с път II-35) до път III-301, включително пътен възел "Л.", от км 139+340 до км 166+144.09;
- Участък 5 от края на пътен възел "Л." (пресичане с път III-301) до път III-303, включително пътен възел, от км 166+144,09 до км 189+344;
- Участък 6 от края на пътен възел на път III-303 до път I-5, включително пътен възел, от км 189+344 до км 222+000;

2. Укрепване на обекти от републиканската пътна мрежа, засегнати от геодинамични процеси и явления;

3. Доизграждане на автомагистрала "Х." от км 222+000 до км 310+940, разделен на три участъка:

- Участък 7 от км 222+000 (след пресичането на път I-5) до км 265+600 (след пътен възел "Ковачевско кале" пресичане с път II-51 - по идеен проект);

Участък 8 от км 265+600 (след пътен възел "Ковачевско кале", пресичане с път II-51 - по идеен проект) до км 299+000 (след пътен възел "Лозница", пресичане с път II-49 - по идеен проект);

Участък 9 от км 299+000 (след пътен възел "Лозница", пресичане с път II-49 - по идеен проект) до км 310+940 (начало на участък в строителство), включително пътен възел "Буховци-Юг" (пресичането на път I-4 с път III-5102);

4. Модернизация на път I-1 (Е-79) "В. - Б." от км 33+400 до км 102+060 (км 99+193 - километраж по проект), разделен на 5 участъка.

За проверявания период от "Автомагистрали" ЕАД като изпълнител са били сключени 4 договора с АПИ на основание чл.14, ал.1, т.6 ЗОП за изграждане на автомагистрала "Х.", укрепване на обекти от републиканската пътна мрежа, засегнати от геодинамични процеси и явления и модернизация на път I-1 (Е-79) "В. - Б.", на обща стойност 4 918 749 667,87 лв. с ДДС, по които са получени плащания на обща стойност 2 251 274 506,80 лв. с ДДС.

За проверявания период от "Автомагистрали" ЕАД като възложител директно е сключил общо 321 договора с трети лица, както и анекси и допълнителни споразумения към договорите, на обща стойност 4 069 271 487,67 лв. с ДДС, или 82,73% от стойността на договорите, сключени между "Автомагистрали" ЕАД ЕАД и АПИ, по които са извършени плащания на обща стойност 1 941 510 015,59 лв. с ДДС, или 86,24% от получените от "Автомагистрали" ЕАД плащания.

За проверявания период по всички договори, по които "Автомагистрали" ЕАД е изпълнител, са получени плащания на обща стойност 2 847 649 088,08 лв. с ДДС, като по четирите договора, сключени с АПИ на основание чл.14, ал.1, т.6 ЗОП дружеството е получило плащания на обща стойност 2 251 274 506,80 лв. с ДДС, или 79,05% от плащанията, получени във връзка с изпълнението на основната му дейност. Така е установено, че дейностите от общ интерес, които е следвало да се изпълнят от "Автомагистрали" ЕАД, са превъзложени с директно сключени договори.

За така установеното на 20.12.2023 г. срещу касационния жалбоподател е съставен АУАН, в който нарушението е квалифицирано по чл.17, ал.1 във вр.с чл.20, ал.2, т.1 ЗОП. В срока по чл.44 ал.1 ЗАНН не е постъпило възражение.

След обсъждане на събраните доказателства Директорът на АДФИ е издал оспореното пред СРС

Наказателно постановление № 11-01-1399/13.06.2024 г. за това, че на 09.03.2021 г. в [населено място], в "Автомагистрала" ЕАД, С. Ф. Б. - изпълнителен директор на това дружество и в това си качество публичен възложител на обществени поръчки по смисъла на чл.5, ал.2, т.14 от Закона за обществените поръчки, е сключил договор с изх. №СД-05-80/09.03.2021 г. с "Парсек груп" ЕООД и е възложил поръчка за изграждане на съоръжения и пътни принадлежности при обект: АМ "Х." от Участък 4. Стойността на договора е в размер на 5 371 318,69 лв. без ДДС и същата надвишава минималния стойностен праг по чл.20, ал.2, т.1 ЗОП.

За да потвърди обжалваното постановление, Софийският районен съд е приел, че нарушението е безспорно доказано и същото е немаловажно, като от субективна страна същото е извършено при форма на вината вина пряк умисъл - нарушителят е съзнавал общественотоопасните последици на деянието, неговия противоправен характер и е искал е целял настъпването на резултата.

Касационната инстанция споделя изводите на СРС за доказаност на виновно извършеното нарушение.

В постановения за разглеждане случай е изтекла абсолютната давност за административно-наказателно преследване на деянието. Абсолютната погасителна давност е регламентирана в чл.81, ал.3 НК, като съответно тя е четири години и половина за административни нарушения от момента на извършването им съобразно изменението на чл.80, ал.1, т.5 НК (ред., ДВ., бр.26 от 06.04.2010 г.). Нарушението е извършено на 09.03.2021 г. и абсолютната давност за него е изтекла на 09.09.2025 г., след постановяване решението на касационната инстанция по адм.дело № 5032/2025 г., като след него е последвала молбата на С. Ф. Б. за отмяна на влязлото в сила решение на АССГ, същата уважена с Решение № 10544 от 17.03.2026 г. на АССГ по адм.дело № 12792/2024 г.

По силата на препращането в чл.11 ЗАНН по въпросите на вината, вменяемостта, обстоятелствата, изключващи отговорността, формите на съучастие, приготвянето и опита, доколкото в ЗАНН не е предвидено друго, се прилагат разпоредбите на НК. В ЗАНН няма изрична уредба за съдебната фаза на административнонаказателното производство и в този случай се прилагат разпоредбите за давността и абсолютната давност в НК.

Давността представлява определен в закона период от време, с изтичането на който държавата губи правото си да осъществи наказателно преследване или да изпълни наложено наказание. За давността съдът е длъжен да следи служебно. С изтичането на давностния срок титулярът на правото губи предоставената му от закона възможност да го осъществи чрез използване на държавна принуда. В наказателното, респ. в административнонаказателното правоотношение, правомощията на държавата се осъществяват само по принудителен ред, който при това е точно регламентиран от гледна точка на държавни органи, които ги осъществяват и от гледна точка на възможните техни действия. П. характер на тези правомощия изключва възможността за доброволно изпълнение на каквото и да било от страна на дееца. Както наказателната, така и административнонаказателната отговорност, е немислима без принудата. Ето защо погасяването на възможността да се упражнява принудително дадено право е равнозначно на погасяване на самото право.

В зависимост от това кое право на държавата се погасява, са налице два вида наказателноправна давност - изключваща правото да се осъществи наказателно преследване, и давност, която погасява правото на държавата да изпълни наложено наказание.

Давността, погасяваща наказателното преследване, е уредена в чл.80 и чл.81 НК и погасява правото на държавата да възбуди наказателно преследване. Според разпоредбата на чл.80, ал.1 НК наказателното преследване се изключва по давност, когато то не е възбудено в продължение на посочените в т. 1-5 срокове. Правната същност на погасяването се изразява в изключване на

възможността държавата да осъществи наказателно преследване или да изпълни наложено наказание поради предвидени в закона фактически положения или поради последвала амнистия. Иначе казано, тя губи тези свои права. Юридическият факт, който влече изключване на наказателното преследване, е бездействието на държавата в лицето на нейните компетентни органи през посочените периоди от време.

Разпоредбата на чл.79 НК предвижда, че наказателното преследване се изключва, когато е изтекла предвидената в закона давност. Съобразно чл.80, ал.1, т.5 от същия кодекс наказателното преследване се изключва по давност, когато то не е възбудено в продължение на три години за всички други наказания, с изключение на тези по предходните точки на същата алинея. В нормата на чл.81, ал.3 НК е предвидена абсолютна давност, с изтичането на която, макар да е било образувано производство, отговорността се погасява, ако е изтекъл срок, който надвишава с една втора срока по предходния член. Съгласно правилото на чл.80, ал.3 НК давността за наложената глоба е 3 години, а абсолютната давност, изключваща отговорността на нарушителя, е четири години и половина, която е изтекла.

Ето защо съдебното решение, с което е потвърдено Наказателно постановление № 11-01-1399/13.06.2024 г., издадено от Директора на Агенцията за държавна финансова инспекция следва да бъде отменено и заедно с него да бъде отменено и посоченото наказателно постановление.

С оглед изхода на спора на ответника не се дължат претендираните от него разноски. Касационният жалбоподател не е предявил претенция за разноски и Съдът не дължи произнасяне по този въпрос.

Така мотивиран, и на основание чл.222, ал.1 от АПК във вр.с чл.63, ал.1, изр.2 от ЗАНН, Съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение 661 от 19.02.2025 г., постановено от Софийския районен съд по НАХД № 11435/2025 г., и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТМЕНЯ Наказателно постановление № 11-01-1399/13.06.2024 г., издадено от Директора на Агенцията за държавна финансова инспекция, с което на С. Ф. Б. от [населено място], ЕГН: [ЕГН], е наложено административно наказание "глоба" в размер на 50 000 лв. за нарушение по чл.256, ал.1 вр. чл.261, ал.2 от Закона за обществените поръчки.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.